

Presse og Information

Den Europæiske Unions Domstol
PRESSEMEDDELELSE NR. 111/21
Luxembourg den 22. juni 2021

Dom i sag C-719/19
Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

En unionsborger, som er omfattet af en udsendelsesafgørelse, får først på ny ret til ophold på værtsmedlemsstatens område efter reelt og faktisk at have bragt sit ophold på dette område til ophør

En sådan udsendelsesafgørelse er således ikke gennemført fuldt ud, alene fordi unionsborgeren fysisk har forladt det nævnte område inden for den frist, der er fastsat for vedkommendes frivillige udrejse

Ved afgørelse af 1. juni 2018 fastslog Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (statssekretæren for justits- og sikkerhedsanliggender, herefter »statssekretæren«), at FS, der er polsk statsborger, opholdt sig ulovligt på nederlandsk område, idet han ikke længere opfyldte betingelserne i artikel 7 i direktiv 2004/38¹ vedrørende ret til ophold i mere end tre måneder, og pålagde ham at forlade nederlandsk område. Ved afgørelse af 25. september 2018 (herefter »udsendelsesafgørelsen«) afslog statssekretæren den klage, som FS havde indgivet over den førnævnte afgørelse. Statssekretæren fastsatte en frist på fire uger for frivillig udrejse – der udløb den 23. oktober 2018 – hvorefter FS ville kunne udsendes på grund af hans ulovlige ophold.

FS forlod i hvert fald Nederlandene senest den 23. oktober 2018, eftersom tysk politi på denne dato anholdt ham for butikstyveri. FS erklærede, at han var bosat i Tyskland tæt ved den nederlandske grænse. FS forklarede desuden, at han på grund af sin afhængighed af marijuana dagligt rejste ind i Nederlandene for at købe dette. Den 22. november 2018 blev han pågrebet for tyveri i et supermarked i Nederlandene. Efter at FS var blevet anholdt og frihedsberøvet af politiet, blev han administrativt frihedsberøvet af statssekretæren med henblik på udsendelse til hans oprindelsesland. Denne afgørelse var begrundet i risikoen for, at FS ville unddrage sig kontrollen af udlændinge eller unddrage sig eller hindre forberedelsen af udrejsen eller udsendelsesproceduren.

Ved en dom afsagt i december 2018 frifandt rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen (retten i første instans i Haag, tingstedet Groningen, Nederlandene) statssekretæren i en af FS anlagt sag til prøvelse af afgørelsen om frihedsberøvelse. FS iværksatte appel af denne dom ved den forelæggende ret, Raad van State (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Nederlandene). Denne ret anførte, at afgørelsen om udsendelse truffet over for FS var en udsendelsesafgørelse som omhandlet i opholdsdirektivets artikel 15². Ifølge den forelæggende ret afhang lovligheden af frihedsberøvelsen af FS efter hans tilbagevenden til Nederlandene af, om han på ny havde opholdsret på tidspunktet for denne frihedsberøvelse. Domstolen blev derfor anmodet om at udtale sig om de omstændigheder, hvorunder en unionsborger, der er omfattet af en udsendelsesafgørelse, som er begrundet i andre hensyn end den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, på ny kan påberåbe sig opholdsret i værtsmedlemsstaten.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29.4.2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT 2004, L 158, s. 77, herefter »opholdsdirektivet«).

² Denne bestemmelse fastsætter bl.a., at visse procedurer i samme direktivs kapitel VI med overskriften »Begrænsninger i retten til indrejse og ophold af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed« (procedurerne i artikel 30 og 31) finder tilsvarende anvendelse på alle afgørelser om begrænsning af bevægelsesfriheden for unionsborgere eller deres familiemedlemmer, som er begrundet i andre hensyn end den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed.

Ved sin dom, der blev afsagt af Store Afdeling, fastslår Domstolen, at en afgørelse om udsendelse af en unionsborger fra værtsmedlemsstatens område, der er truffet på grundlag af opholdsdirektivets artikel 15, stk. 1, med henvisning til, at den pågældende unionsborger ikke længere har ret til midlertidigt ophold på dette område i henhold til dette direktiv, ikke er gennemført fuldt ud, alene fordi den pågældende unionsborger fysisk har forladt det nævnte område inden for den frist, der i udsendelsesafgørelsen er fastsat for vedkommendes frivillige udrejse. Domstolen fastslår desuden, at for på ny at opnå ret til ophold på samme område i henhold til direktivets artikel 6, stk. 1, skal en unionsborger, der er omfattet af en sådan udsendelsesafgørelse, ikke alene fysisk have forladt værtsmedlemsstatens område, men ligeledes reelt og faktisk have bragt sit ophold på dette område til ophør, således at det i forbindelse med dennes tilbagevenden til værtsmedlemsstatens område ikke kan antages, at den pågældendes ophold i realiteten er en fortsættelse af vedkommendes tidligere ophold på samme område.

Domstolens bemærkninger

Domstolen når til denne konklusion ved for det første at undersøge, om alene en unionsborgers fysiske udrejse af værtsmedlemsstaten er tilstrækkelig til, at en udsendelsesafgørelse, der er truffet over for den pågældende i henhold til opholdsdirektivets artikel 15, stk. 1, kan anses for at være blevet gennemført fuldt ud. I denne henseende bemærker Domstolen, at de tidsmæssige virkninger af en sådan udsendelsesafgørelse ikke fremgår af dette direktivs ordlyd. Hvad dernæst angår formålet med denne bestemmelse og den sammenhæng, hvori den indgår, samt formålet med dette direktiv bemærker Domstolen, at værtsmedlemsstatens mulighed for at udsende en unionsborger, der ikke længere opholder sig lovligt på dens område, er i overensstemmelse med det særlige formål, der er fastsat i opholdsdirektivet, og som består i at undgå, at unionsborgere og deres familiemedlemmer bliver en urimelig byrde for værtsmedlemsstatens sociale system under deres midlertidige ophold. Domstolen bemærker desuden, at en fortolkning, hvorefter unionsborgerens fysiske udrejse i sig selv er tilstrækkelig med henblik på gennemførelsen af en udsendelsesafgørelse, ville føre til, at unionsborgeren ville kunne påberåbe sig flere på hinanden følgende midlertidige ophold i en medlemsstat for i realiteten at opholde sig dér varigt, skønt en sådan unionsborger ikke ville opfylde de betingelser for ret til tidsubegrænset ophold, der er fastsat i opholdsdirektivet. Ifølge Domstolen er en sådan fortolkning ikke i overensstemmelse med den overordnede sammenhæng i opholdsdirektivet, der har indført en gradueret ordning for så vidt angår retten til ophold i værtsmedlemsstaten, som ender med en ret til tidsubegrænset ophold.

Desuden finder Domstolen, at indrømmelsen af en frist på mindst en måned til at gennemføre udsendelsesafgørelsen regnet fra meddelelsen heraf³ – for så vidt som denne frist gør det muligt for unionsborgeren at forberede sin udrejse – taler til fordel for at fortolke opholdsdirektivets artikel 15, stk. 1, således, at gennemførelsen af en udsendelsesafgørelse sker ved, at unionsborgeren reelt og faktisk bringer sit ophold på dette område til ophør.

For det andet giver Domstolen den forelæggende ret nyttige oplysninger med henblik på, at denne på grundlag af en samlet vurdering af samtlige omstændigheder i den tvist, der er indbragt for den, kan afgøre, om den pågældende unionsborger reelt og faktisk havde bragt sit ophold på værtsmedlemsstatens område til ophør, således at den udsendelsesafgørelse, som den pågældende var omfattet af, var blevet gennemført fuldt ud. I denne henseende fastslår Domstolen indledningsvis, at et krav om, at en unionsborger under alle omstændigheder skal udeblive fra værtsmedlemsstaten i en minimumsperiode, f.eks. på tre måneder, for på ny at kunne påberåbe sig en ret til ophold i denne medlemsstat i medfør af dette direktivs artikel 6, stk. 1, ville svare til at undergive udøvelsen af denne grundlæggende ret en begrænsning, der hverken er fastsat i traktaterne eller i dette direktiv. Varigheden af den periode, som denne person har tilbragt uden for værtsmedlemsstatens område efter udsendelsesafgørelsens vedtagelse, kan imidlertid have en vis betydning, idet jo længere den pågældende er fraværende fra værtsmedlemsstatens område, desto mere vidner det om, at dennes ophold reelt og faktisk er blevet bragt til ophør. Blandt de øvrige nyttige oplysninger fremhæver Domstolen desuden betydningen af alle de forhold, der godtgør, at den pågældende unionsborger har afbrudt tilknytningen til værtsmedlemsstaten, såsom

³ Fastsat i opholdsdirektivets artikel 30, stk. 3, og tilsvarende anvendelig på en afgørelse, der træffes på grundlag af dette direktivs artikel 15.

en opsigelse af en lejekontrakt eller en flytning. Domstolen præciserer, at relevansen af sådanne forhold skal bedømmes af den kompetente nationale myndighed under hensyn til alle de konkrete omstændigheder, der kendetegner den pågældende unionsborgers specifikke situation.

Endelig præciserer Domstolen konsekvenserne af en udsendelsesafgørelses manglende gennemførelse. Domstolen bemærker i denne forbindelse, at hvis det følger af førnævnte bedømmelse, at unionsborgeren ikke reelt og faktisk har bragt sit midlertidige ophold på værtsmedlemsstatens område til ophør, er denne medlemsstat ikke forpligtet til at træffe en ny udsendelsesafgørelse på grundlag af de samme faktiske omstændigheder, der har givet anledning til den udsendelsesafgørelse, der allerede er truffet over for denne unionsborger, men kan lægge sidstnævnte afgørelse til grund med henblik på at pålægge unionsborgeren at forlade dens område. Domstolen præciserer imidlertid, at en materiel ændring af omstændighederne, som gør det muligt for unionsborgeren at opfylde betingelserne i opholdsdirektivets artikel 7 vedrørende opholdsret i mere end tre måneder, vil fratage den udsendelsesafgørelse, som den pågældende er omfattet af, enhver virkning og, uanset den manglende gennemførelse heraf, indebære, at vedkommendes ophold på den pågældende medlemsstats område skal anses for lovligt. Hvad angår en medlemsstats mulighed for at kontrollere, om en sådan udsendelsesafgørelse er gennemført fuldt ud, til trods for de begrænsninger, der i EU-retten er fastsat for sådanne kontroller, har visse bestemmelser i opholdsdirektivet til formål at gøre det muligt for værtsmedlemsstaten at sikre, at andre medlemsstats statsborgeres midlertidige ophold på dens område sker i overensstemmelse med dette direktiv⁴. Afslutningsvis fastslår Domstolen, at en udsendelsesafgørelse truffet over for en unionsborger i henhold til opholdsdirektivets artikel 15, stk. 1, ikke kan gøres gældende over for denne, når unionsborgeren i medfør af dette direktivs artikel 5, der fastsætter en ret til indrejse på værtsmedlemsstatens område, lejlighedsvist rejser til dette område med andre formål end at tage ophold dér.

BEMÆRKNING: Gennem en præjudiciel forelæggelse kan retterne i medlemsstaterne i forbindelse med retssager, der verserer for dem, forelægge Domstolen spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt. Domstolen træffer ikke afgørelse i den nationale retstvist. Det tilkommer den nationale ret at afgøre sagen i overensstemmelse med Domstolens afgørelse, der på tilsvarende måde er bindende for andre nationale retter i sager vedrørende en tilsvarende problemstilling.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

[Dommen](#) offentliggøres på webstedet CURIA på afsigelsesdagen.

Kontakt i Kontoret for Presse og Information: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

⁴ Dette er bl.a. tilfældet for opholdsdirektivets artikel 5, stk. 5, hvorefter medlemsstaten kan forpligte den berørte person til at anmelde sin tilstedeværelse på dens område inden for en rimelig frist, der ikke er udtryk for forskelsbehandling, idet der ved misligholdelse af denne forpligtelse, såvel som af registreringspligten, kan pålægges sanktioner, der ikke indebærer forskelsbehandling og står i rimeligt forhold til overtrædelserne.